

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 15 0 У 004441 20 Увп
Бања Лука, 15.12.2021. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија, Страхине Турковића предсједника вијећа, Душка Бојовића и Смиљане Мрша чланова вијећа, уз учешће записничара Радмиле Дмитровић, у управном спору по тужби М. Б. из Г., улица Њ. број ... (у даљем тексту: тужила), против рјешења број 16-173-42/19 од 10.9.2019. године Министарство ... Р. С., Б. Л. (у даљем тексту: тужени), у предмету инспекцијског надзора у области радних односа, одлучујући о захтјеву тужиле поднесеном по пуномоћнику М. Т. адвокату из Т., улица Л. П. ..., за ванредно преиспитивање рјешења Окружног суда у Требињу број 15 0 У 004441 19 У од 26.12.2019. године, у нејавној сједници одржаној дана 15.12.2021. године донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Образложење

Побијаним рјешењем суда је одбачена тужба тужиле, као бившег в.д. директора Н. б. Г., поднесена против оспореног акта туженог, којим је одбијена жалба Н. б. Г. против рјешења Одјељење ... о. Г.-И. р. (у даљем тексту: Инспекција рада) број 03/4-173-44/19 од 2.8.2019. године, којим је наложено Н. б. Г. и тужили, в.д. директору као одговорном лицу те библиотеке, да донесе рјешење о отказу уговора о раду за радницу М. Л. (бившу директорицу те библиотеке), а рок за извршење наложених мјера је 5 дана од дана уручења рјешења, а жалба против тог рјешења не одлаже његово извршење.

Одбацивање тужбе је образложено разлозима да како је одредбом члана 43. став 1. Закона о инспекцијама у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“ број 74/10, 109/12, 117/12 и 44/16) прописано да је субјекат надзора странка у поступку инспекцијског надзора а да друга лица немају својство странке у том поступку, те да субјекат надзора има право да даје примједбе на понашање инспектора и тачност утврђеног чињеничног стања, па како је у предметној управној ствари субјекат надзора Н. б. Г., која је и улагала жалбу на првостепено рјешење, произилази да је тужба поднијета од стране тужиле као бившег в.д. директора те библиотеке, јер у моменту подношења тужбе више и није одговорно лице субјекта инспекцијског надзора, будући да је разријешена дужности в.д. директора рјешењем број 07.06/620-177/19 од 12.9.2019. године а тужба је поднијета

дана 23.10.2019. године. Како својство странке има само послодавац, а то је Н. б. Г., а не и тужила као бивши в.д. директор те библиотеке, тужила у поступку инспекцијског надзора није имала својство странке, сходно чему и није овлашћено лице за подношење тужбе, па тако да је тужба одбачена примјеном члана 22. тачка 1. Закона о управним споровима („Сл. гласник Републике Српске“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС) као поднесена од стране неовлашћеног лица.

Благовремено поднесеним захтјевом за ванредно преиспитивање (у даљем тексту: захтјев) тужила оспорава законитост побијаног рјешења суда, због повреде закона и повреде прописа о поступку која је могла бити од утицаја на рјешење ствари. Истиче да није правилан став суда да она нема активну легитимацију за покретање управног спора, а из разлога што је одредбом члана 2. ЗУС-а прописано да право покретања управног спора има и физичко лице ако сматра да му је управним актом повријеђено неко право или непосредни лични интерес заснован на закону. При томе суд није правио разлику између својства субјекта надзора у смислу Закона о инспекцијама и својства странке у поступку у смислу члана 38. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник Републике Српске“ број 13/02, 87/07, 50/10 и 66/18 у даљем тексту: ЗОУП). Наглашава да је у моменту доношења рјешења Инспекције рада од 2.8.2019. године, била законски заступник субјекта надзора, Н. б. Г., те да је због непоступања по том рјешењу, заједно са субјектом надзора и њој као физичком лицу односно одговорном лицу у субјекту надзора, уручен прекршајни налог од 6.8.2019. године, у односу на који је поднесен захтјев за судско одлучивање. То значи да је последице оспореног акта, чију је законитост побијала тужбом у управном спору, директно погађају, јер су оспореним актом констатоване незаконитости које је она наводно починила у свом раду и за које ће прекршајно одговарати као физичко лице, независно од одговорности субјекта надзора, чиме је доношењем оспореног акта повријеђено њено право и непосредни лични интерес. Додаје да је ирелевантна чињеница да је разријешена дужности в.д. директора прије подношења тужбе против оспореног акта, будући да је једино могла свој непосредни лични интерес заштити подношењем тужбе у управном спору као физичко лице. Како је оспореним актом жалба Н. б. Г. као субјекта инспекцијског надзора, а изјављена против рјешења И. р. одбијена као неоснована, то није престао њен правни интерес као физичког лица да суд у управном спору оцијени законитост оспореног акта туженог, јер је правним последицама оспореног акта повријеђен њен непосредни лични интерес, будући да ће ради непоступања по оспореном акту прекршајно одговарати, што јој и даје право на покретање управног спора у смислу члана 2. став 1. и 2. ЗУС-а. Истиче да је одредбом члана 16. Устава Републике Српске загарантовано сваком лицу право на једнаку заштиту својих права у поступку пред судом и другим државним органима, сходно чему сматра да има активну легитимацију, у смислу одредбе члана 2. ЗУС-а, за подношење тужбе у управном спору против оспореног акта. Предлаже да се побијано рјешење суда преиначи и утврди да има активну легитимацију за покретање управног спора, или да се рјешење суда укине и предмет врати на поновно суђење.

Тужени у одговору остаје код разлога оспореног акта а и одговора на тужбу, наводећи да у смислу члана 43. Закона о инспекцијама тужила није странка у поступку инспекцијског надзора као посебном поступку, јер својство странке има само послодавац а то је Н. б. Г.. Предлаже да се захтјев одбије.

Размотривши захтјев, одговор туженог, побијано рјешење суда и остале прилоге у списима предмета, на основу одредбе члана 39. ЗУС-а, одлучено је као у изреци ове пресуде из следећих разлога:

Из списка произилази да је у поступку инспекцијског надзора из области радних односа, рјешењем И. р. од 2.8.2019. године наложено Н. б. Г. као субјекту надзора и тужиљи као в.д. директору субјекта надзора, да у року од 5 дана од дана уручења тог рјешења, донесе рјешење о отказу уговора за радницу М. Л., бившу директорицу те библиотеке. Против тог рјешења је жалбу изјавила Н. б. Г., коју жалбу је потписала тужиља као в.д. директор библиотеке, а оспореним актом је жалба одбијена, прихватањем разлога првостепеног рјешења. Против оспореног акта је тужбу поднијела тужиља, а побијаним рјешењем суда је тужба одбачена као поднесена од стране неовлашћеног лица.

Правилност и законитост побијаног рјешења суда се не може довести у сумњу наводима предметног захтјева.

Наиме, тачно је да је Законом о инспекцијама уређено обављање инспекцијског надзора у оквиру инспекцијског система, надлежност и дјелокруг инспекција, при чему је у члану 43. прописано да субјекат надзора је странка у поступку инспекцијског надзора (став 1), а да друга лица немају својство странке у поступку инспекцијског надзора (став 2), те да субјекат надзора има право да даје примједбе на понашање инспектора и тачност утврђеног чињеничног стања (став 3).

Неспорно је да је субјекат надзора у поступку инспекцијског надзора била Н. б. Г., а да је тужиља била одговорно лице код субјекта надзора, при чему је Н. б. као субјекту надзора а и тужиљи као одговорном лицу код субјекта надзора, наложено да поступи по рјешењу И. Р..

Такође је неспорно да је чланом 2. ЗУС-а прописано да право покретања управног спора има физичко и правно лице, ако сматра да му је управним актом повријеђено неко право или непосредни лични интерес заснован на закону, а чланом 38. ЗОУП-а прописано да је странка у поступку, између осталог и лице против кога се води поступак, или које ради заштите својих права или правних интереса има право да учествује у поступку.

Из наведених одредаба би и произилазило да тужиља, без обзира што није субјекат инспекцијског надзора, а код чињенице да јој је као одговорном лицу код субјекта надзора, заједно са субјектом надзора и наложено да поступи по рјешењу И. р., има активну легитимацију да ради заштите својих права и непосредних правних интереса оспорава законитост оспореног акта туженог, којим је потврђено рјешење И. р..

Међутим, жалбу против првостепеног рјешења И. р. је изјавила само Н. б. Г. као субјекат надзора, а не и тужиља, а у вези са чим није од утицаја што је као в.д. директор тужиља потписала жалбу Н. б. као субјекта надзора.

Сходно томе, тужиља није овлашћено лице за подношење тужбе у управном спору против оспореног акта туженог, јер оспореним актом није одлучивано о њеној жалби на

првостепено рјешење И. р., будући да је изјављивање жалбе предуслов за подношење тужбе у управном спору против оспореног акта, а који услов у конкретном случају није испуњен. Стога је тужбу тужиље и требало одбацити, у смислу члана 22. тачка 4. ЗУС-а, јер против првостепеног рјешења није изјављивала жалбу.

Како је побијаним рјешењем суда тужба одбачена позивом на тачку 1. истог члана ЗУС-а као поднесена од стране неовлашћеног лица, то и није од утицаја на законитост побијаног рјешења суда, будући да је правна посљедица, одбацавање тужбе, иста.

Према томе, како ни остали наводи тужиље а и наводи туженог из одговора на предметни захтјев, нису могли утицати на другачије одлучивање у овој правној ствари, побијаном рјешењем суда нису остварени разлози његове незаконитости из члана 35. став 2. ЗУС-а, па се предметни захтјев, на основу одредбе члана 40. став 1. тог закона, одбија.

Записничар
Радмила Дмитровић

Предсједник вијећа
Страхиња Ћурковић

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић